

Monsieur Claude Wiseler
Präsident vun der Chamber

Lëtzebuerg, den 1. Juli 2025

Här Präsident,

sou wéi den Artikel 80 vum Chambersreglement et virgesäit, biede mir lech, dës parlamentaresch Fro un de Minister fir Educatioun, Kanner a Jugend weiderzeleeden.

Wann een als Kand oder Jugendlechen op Lëtzebuerg kënnt a kee Lëtzebuergesch schwätzt oder versteet, ass dat net einfach. Déi Mannerjäreg mussen sech an engem neien Ëmfeld zurecht fannen a gi mat ville Sproochebarrière konfrontéiert. Och wann een op Englesch oder Franséisch zu Lëtzebuerg duerch den Alldag komme kann, stelle feelend Lëtzebuergesch Kenntnisser am Kader vun der formaler an non-formaler Bildung ëmmer nach eng Hürd fir eng gelongen Integratioun duer. Qualitativ héichwäerteg Lëtzebuergeschcoursë sinn dofir eng wichteg Integratiounshëllef an eise Schoulen.

Iwwert de Sproochenunterricht eraus, kënnen awer och Couren, mat Inhalter iwwer déi national Geschicht oder d'Lëtzebuerger Kulturzeen, dozou bäidroen, Jonker – mat oder ouni Migratiounshannergrond – a Verbindung ze brénge mat deem Land, an deem si liewen.

An deem Kontext wëlle mir dem Minister folgend Froe stellen:

- Wéi vill Persounen, déi e Master an der Lëtzebuerger Sprooch hunn, ënnerriichten aktuell Lëtzebuergesch am Secondaire?

Wéi vill Persounen mat engem aneren Ofschloss, deen awer Qualifikatiounen an der Lëtzebuerger Sprooch ofdeckt, ënnerriichten aktuell Lëtzebuergesch am Secondaire?

Wéi vill Persounen mat engem ganz aneren Ausbildungsparcours ënnerriichten aktuell Lëtzebuergesch am Secondaire?

- Wéi verdeelen sech dës Zuelen tëscht Fonctionnairen an Employéeën?

Wéi verdeelen sech dës Zuelen tëscht den Europaschoulen an den 'traditionelle' Schoulen?

- Wéi gesinn dës Zuelen aus, wann een sech just d'Personal ukuckt, dat op de « classes d'accueil » an de « classes d'insertion » intervenéiert?

- Wéi eng Verännerunge sinn am Beräich vum Lëtzebuergeschen am neie Plan d'étude fir de Fundamental geplang?
- Wéi soll an Zukunft d'Lëtzebuergesch och an der non-formeller Bildung nach méi Uwendung fannen?
- Wéi eng Pläng ginn et, fir d'Offer u Lëtzebuergeschcoursen duerch diploméiert Personal och ausserhalb vun der Schoul auszubauen?
- Wéi eng Pläng ginn et, fir an Zukunft och méi Couren an Aktivitéite mat Bezuch zur nationaler Geschicht a Kultur an der formaler an non-formaler Bildung unzebidden?

Mat déiwem Respekt,

Francine Closener

Deputéiert

Ben Polidori

Deputéierten

Äntwert vum Minister fir Educatioun, Kanner a Jugend, Claude Meisch, op d'parlamentaresch Fro Nr. 2539 vun den honorabelen Deputéierte Francine Closener a Ben Polidori

1. Wéi vill Persounen, déi e Master an der Lëtzebuerger Sprooch hunn, ënnerriichten aktuell Lëtzebuergesch am Secondaire? Wéi vill Persounen mat engem aneren Ofschloss, deen awer Qualifikatiounen an der Lëtzebuerger Sprooch ofdeckt, ënnerriichten aktuell Lëtzebuergesch am Secondaire? Wéi vill Persounen mat engem ganz aneren Ausbildungsparcours ënnerriichten aktuell Lëtzebuergesch am Secondaire?
2. Wéi verdeelen sech dës Zuelen tëscht Fonctionnaires an Employéëen? Wéi verdeelen sech dës Zuelen tëscht den Europaschoulen an den 'traditionelle' Schoulen?
3. Wéi gesinn dës Zuelen aus, wann een sech just d'Personal ukuckt, dat op de « classes d'accueil » an de « classes d'insertion » intervenéiert?

Den Tableau hei drënner gëtt d'Äntwerten op déi dräi éischt Froen vun den honorabelen Deputéierten: D'Qualifikatioun vun den Enseignanten, d'Ënnerscheedung tëscht Klasse vum nationalen a vum internationale Schoulsystem, d'Opdeelung tëscht Fonctionnaires an Employéëen gradewéi déi spezifesche Situatioun vun de Classes d'accueil a vun de Classes d'insertion.

Zousätzlech ginn – innerhalb vum Enseignement secondaire (ES) – d'Klasse vun der Voie de préparation (VP) separat gefouert, dës well d'Titulairë vun deene Klassen an der grousser Majoritéit Schoulmeeschteren a Léierinne vun der Voie de préparation sinn.

	Persounen mat engem Master an der Lëtzebuerger Sprooch, resp. Enseignanten vun der Voie de préparation		Persounen mat engem Diplom, dee Qualifikatiounen an der Lëtzebuerger Sprooch ofdeckt		Persounen mat engem aneren Ausbildungsparcours	
	Nationale Schoulsystem	Internationale Schoulsystem	Nationale Schoulsystem	Internationale Schoulsystem	Nationale Schoulsystem	Internationale Schoulsystem
Klassen ES - Fonctionnaires	19	5	84	3	23	3
Klassen ES - Employéëen	9	6	37	6	22	11
Klassen ES (voie de préparation) - Fonctionnaires	170	12	0	0	2	0
Klassen ES (voie de préparation) - Employéëen	2	0	4	1	16	2
Classes d'accueil et d'insertion - Fonctionnaires	27	1	20	0	6	0
Classes d'accueil et d'insertion - Employéëen	13	1	14	2	9	1

4. Wéi eng Verännerunge sinn am Beräich vum Lëtzebuergeschen am neie Plan d'étude fir de Fondamental geplang?

De Plan d'études gëtt aktuell iwwerschaaft; et ass virgesinn, datt en Text iwwert den Hierscht finaliséiert gëtt an Ufank 2026 op den Instanzeweeg geet. Am Projet vum neie Plan d'études ass weeder virgesinn, eppes un de groussen Zilsetzung vum Fach Lëtzebuergesch nach un de Grilles horaires ze änneren.

D'Lëtzebuergesch behält seng Roll als Integratiounssproch; am Cycle 1 ginn d'Basen am Lëtzebuergesch geluecht, fir e gudde Start an d'Schoulkarriär ze erméiglechen. Hei ginn et Aktivitéiten op Lëtzebuergesch souwéi och e systemateschen Opbau vun der phonologescher Bewosstheet.

An de Cyclen 2 bis 4 gesäit de *Projet de loi n° 8587 modifiant la loi modifiée du 6 février 2009 portant organisation de l'enseignement fondamental* vir, datt d'Lëtzebuergesch gestärkt gëtt, andeems et an de sougenannte Niewefächer als Unterrechtssproch genotzt soll ginn.

5. Wéi soll an Zukunft d'Lëtzebuergesch och an der non-formeller Bildung nach méi Uwendung fannen?

De Ministère fir Educatioun, Kanner a Jugend (MENJE) deelt d'Meenung, datt d'Lëtzebuergesch eng zentral Roll als Integratiouns- a Bezuchssprooch spillt. Aus deem Grond stellt d'Förderung vun der Lëtzebuerger Sprooch e wichtege Bestanddeel vun der non-formaler Bildung zu Lëtzebuerg duer.

An deem Kontext huet de MENJE folgend Initiativ lancéiert:

- D'Förderung vun der Lëtzebuerger Sprooch als Zilsetzung fënnt sech am *Cadre de référence national* erëm. Am Handlungsfeld „Langue, communication et médias“ geet et dorëms, d'Kommunikatioun allgemeng an de Kontakt mam Lëtzebuergeschen ze fördern, ënner anerem duerch reegelméisseg Liesen, Geschichten, Lidder, e stimuléierend Ëmfeld, dat d'Kanner encouragéiert, d'Sprooch ze schwätzen an ze gebrauchen, souwéi d'Presenz vu Lies- a Schreiwmaterial.
- Een zousätzleche Pilier, fir d'Kanner scho fréi a Kontakt mat der Lëtzebuerger Sprooch ze bréngen, ass de Programm *Éducation plurilingue*. Dësen ziilt dorop of, d'Kanner sou fréi wéi méiglech mat de verschiddene Landessproochen vertraut ze maachen. D'Ëmsetzung vun deem Programm ass fir all SEA a Mini-Crèche, déi Kanner tëschent 1 a 4 Joer encadréieren, verpflichtend, fir d'Zouloossung als Prestataire CSA ze kréien. Dëse Programm gesäit vir, datt eng Persoun aus dem Personnel encadrant eng spezifesch Formatioun am Kader vum Programm *Éducation plurilingue* muss absolvéiert hunn. An deem Programm hält och d'Lëtzebuergesch eng zentral Plaz an. An all Struktur muss op d'mannst eng Persoun mam Niveau C1 am Lëtzebuergeschen am direkten Encadrement schaffen an et muss garantéiert sinn, datt Lëtzebuergesch op d'mannst 40 Stonnen d'Woch present ass, fir de Kanner eng konsequent Sproochkonfrontatioun ze bidden.

Et gëtt an deem Kontext awer och u weideren Initiative geschafft, fir datt d'Lëtzebuergesch an der non-formaler Bildung nach méi Uwendung ka fannen:

- Fir d'Visibilitéit an den Alldagsgebrauch vum Lëtzebuergeschen nach méi ze stäerken, wäert de MENJE un der Entwécklung vun zousätzlech pädagogesche Material schaffen, mat dem Zil, an all Service ee sproocheräicht Léierëmfeld ze schafen, dat d'Kanner an d'Personal dozou ureegt, d'Lëtzebuergesch aktiv ze erliewen a selwer ze benotzen.
- Sproochlech Kompetenze souwéi déi sproochlech Kompositioun vun der Personalzesummestellung si gesetzlech verankert an si wichteg Krittäre bei der Rekrutéierung vu Personal, déi sécherstellen, datt d'Lëtzebuergesch Uwendung an de Strukture fënnt. Fir de Strukturen ze hëllefen, dës Ufuerderungen ze erfëllen, gesäit de Regierungsprogramm 2023–2028 vir, den Zougang zu Sproochecoursë fir d'Personal an der non-formaler Bildung auszebauen. Dëst gëtt ab der Rentrée 2025-2026, an Zesummenaarbecht mam INLL, ëmgesat. 2026 solle Formatioune bannent de Strukture selwer (*in house*) duerch qualifizéiert Formateure weider ausgebaut kënnen. Zousätzlech ginn zesumme mam Zenter fir d'Lëtzeburger Sprooch (ZLS) e fachspezifesch Glossaire a passend Léiermaterialien entwéckelt, fir déi professionell Acteuren op hirem Léierwee ze ënnerstëtzen.

6. Wéi eng Pläng ginn et, fir d'Offer u Lëtzebuergeschcoursen duerch diploméiert Personal och ausserhalb vun der Schoul auszebauen?

Déi non-formal Bildung baséiert op Prinzippe wéi Fräiwëllegkeet, Participatioun an oppen, entdeckend Léierformen. Dofir sti klassesch Coursen net am Mëttelpunkt, mee alldagsintegriert Léiererfahrungen, déi Kanner op spilleresch an explorativ Aart a Weis un déi kulturell Realitéiten am Land erufëieren. An deem Sënn ginn et keng Pläng, fir d'Offer u Lëtzebuergeschcoursen duerch diploméiert Personal an der non-formaler Bildung auszebauen.

7. Wéi eng Pläng ginn et, fir an Zukunft och méi Couren an Aktivitéite mat Bezug zur nationaler Geschicht a Kultur an der formaler an non-formaler Bildung unzebidden?

Formal Bildung:

Et gi villfälteg Méiglechkeeten, de Bezug zur nationaler Geschicht a Kultur an der formaler Bildung hierzestellen, sief et mat den neien Unterrechtmaterialie fir den Enseignement fondamental (*Flott* fir de Cycle 3 a *FlottFlott* fir de Cycle 4), sief et mat weiderféierenden Aktivitéiten an Materialien, wéi zum Beispill *Eis gebaute Welt*, wéi awer och duerch Aktivitéiten, déi vun de lëtzebuergesche Kulturhaiser ugebuede ginn. Doriwwer eraus schafft am SCRIPT eng Aarbechtsgrupp un engem neie Geschichtsbuch fir de Cycle 4.

Am ES gëtt et dat neit Fach *Lëtzebuergesch* op der 4e, fir dat och Materialien ausgeschafft goufen (e Reader, deen all Joer aktualiséiert gëtt souwéi d'Buchrei „Allerhand“). Des Weidere ginn och am Enseignement secondaire d'Unterrechtmaterialie vun der Geschicht reegelméisseg aktualiséiert an et gi vill Méiglechkeeten, Aktivitéite ronderëm d'Lëtzeburger Kultur a Geschicht an de Cours ze integréieren, zum Beispill mat de Materialie vum Site kulturgeschichte.lu.

Non-formal Bildung:

- D'Verständnis fir déi kulturell, sozial a geschichtlech Kontexter vun eisem Land ass e wichtege Bestanddeel vun der non-formaler Bildung an en integralen Deel vun den Handlungsfelder vum nationale *Cadre de référence*. D'Zil ass dobäi net nëmmen, Fakten ze vermëttelen, mee e Verständnis fir Identitéit, Diversitéit a sozial Kohäsioun ze fërderen.
- Gläichzäiteg léisst de *Cadre de référence national*, obwuel en handlungsleedend fir d'Servicer ass, genuch Flexibilitéit a pedagogesch Handlungsfräiheet, fir kulturell Inhalter am Alldag ze integréieren. Aktivitéite wéi Ausfluch op kulturell Sitten, interaktiv Atelierer, traditionell Fester oder kreativ Projeten erlaben et de Kanner, konkret Liewenserfarunge mat der lëtzebuergescher Kultur ze maachen.
- En zentraalt Prinzip bleift d'Zesummenaarbecht mat kulturellen a pedagogesche Partner, déi vum MENJE aktiv gefërdert gëtt. D'Vernetzung mat kulturellen Institutiounen, Muséeën, Theateren oder lokalen Initiativen erméiglecht eng dynamesch a lieweg Approche vu Kultur a Geschicht.

Lëtzebuerg, den 10. Oktober 2025

De Minister fir Educatioun,
Kanner a Jugend

(s.) Claude MEISCH